

هدف اصلی سوره بقره، دعوت به تقواست

نمونه تقوا و شایستگی برای خلافت و امامت و تأویل: اَعْلَمَ مَا لَا تَعْلَمُونَ

نمونه های مرز های الهی که باید تقوا پیشه کرد (نمونه های فلا تقریبا هذه الشجره)

مصدق امتی که از هدایت الهی پیروی نکردند و میثاق خود با خدا را شکستند و نسبت به نعمت خلافت کفر ورزیدند (من یتُسد فیها ویسفک الئدماة)

خلاصه و نتیجه گیری کلی (۲۸۴-۲۸۶) ✓

مقدمه سوره

- اختصاص هدایت الهی(قرآن) به متقین (۱-۲)
- ۱. متقین (۵-۳)
- ۲. کافرین (۷-۶)
- ۳. منافقین (۸-۲۰)

فصل اول: اجمالی از تقوا

- دعوت به عبادت پروردگار برای رسیدن به تقوا(۲۱-۲۲)
- تحدی برای اثبات هدایت بودن قرآن(۲۳)
- نتیجه عدم ایمان و ایمان به هدایت الهی(۲۳-۲۵)
- بر چه اساس هدایت یا اضلال به افراد تعلق می گیرد؟ (۲۶-۲۷)

فصل دوم: با این همه لطف و نعمت، کفر چرا؟

- نعمت احیا (۲۸)
- نعمت زمین و آسمان (۲۹)
- من یتُسد فیها ویسفک الئدماة
- تقابل دو تأویل از خلافت انسان
- این اَعْلَمَ ما لا تَعْلَمُونَ
- مقام خلافت دارای علم و دانش بیکران= علم اسماء(۳۱-۳۲)
- تکریم و تواضع فرشتگان به چنین انسانی و آغاز دشمنی ابلیس با بنی آدم (۳۴)
- استقرار آدم و حواء در بهشت/شرط ماندن در بهشت پرهیز از درخت ممنوعه(نماد پرهیزکاری)/اغوی انسان توسط شیطان
- برای ترک تقوا/ هیوط آدم (۳۵-۳۶)
- پذیرش توبه آدم (۳۷)
- تجدید میثاق با انسانها(از حضرت آدم گرفته تا امت های آینده)
- که به شرط فإِذَا یَأْتِیْکُمْ فُنْیُ فُنْیُ فُنْیُ تَبِعْ هَذَیْ، همیشه در خوشی خواهند بود.(۳۸-۳۹)

فصل سوم: بنی اسرائیل، نمودار بی تقوایی

- یادآوری پیمان(۳۰-۴۶)
- نتایج پیمان شکنی متعدد: گرفتاری به ذلت و مسکنت و قساوت قلب، تحریف کلام خدا(۴۶-۷۹)
- یادآوری نعمت های خدا بر بنی اسرائیل که با این وجود کفر ورزیدند(۳۷-۶۱)
- همه بنی اسرائیلی ها بد نیستند(۶۲)
- توهم بیمه بودن از آتش(۸۰-۸۲)
- ذکر مفصل تر پیمان شکنی و عناد بنی اسرائیل و ردائیل اخلاقی آنها
- شناخت بنی اسرائیل، هم برای عبرت هم به عنوان شناخت (۸۲-۱۰۵)(دشمن)
- رحمت الهی به مسلمین و توجه دادن مسلمانان به اینکه کفار از این مطلب خشنود نیستند (۱۰۳-۱۰۵)
- حکومت قرآن جانشین حکومت تورات (۱۰۶)
- مسلمانان وارث خلافت زمین (۱۰۷)
- هشدار به مسلمانان نسبت به حسادت اهل کتاب(۱۰۸)
- دستور به عفو و گذشت در برابر حسادتها (۱۰۹)
- توجه دادن به اینکه (برای اینکه عفو آسان تر بشود) اصل آخرت و امامدی پیدا کردن برای آن است +دستور اقامه صلاة و زکات برای آمادگی آخرت(۱۱۱)

- احتکار بهشت (۱۱۱)
- تسليم به خدا و نیکوکاری (۱۱۲)
- تقصیرات جاهلانه (۱۱۳)
- تخریب بیت المقدس در اثر تقصیرات جاهلانه (۱۱۴)
- تقصیرات جاهلانه نسبت به تغییر قیله (۱۱۵)
- نسیتهای جاهلانه به خدا (۱۱۶-۱۱۷)
- توقعات جاهلانه از خدا (۱۱۸)
- توقع جاهلانه از پیامبر صلی الله علیه و اله (۱۱۹-۱۲۰)
- چه کسانی از اهل کتاب به پیامبر صلی الله علیه و اله ایمان می آورند؟ (۱۲۱)
- ذکر مجدد یادآوری نعمت برای اتفام حجت و تهدید بنی اسرائیل (۱۲۲-۱۲۳)

- کدام یک از فرزندان ابراهیم علیه السلام شایسته خلافت و امامتند؟ (۱۲۴-۱۲۵) امامتند؟
- دعای حضرت ابراهیم علیه السلام (۱۲۶)
- اسلام و پیامبر صلی الله علیه و اله نتیجه دعای حضرت ابراهیم علیه السلام (۱۲۷-۱۲۹)
- معرفی حضرت ابراهیم علیه السلام و دین او به عنوان الگویی صالح برای همه(۱۳۰)
- بیان اینکه سیره حضرت ابراهیم علیه السلام، تسلیم بودن در برابر خدا(اسلام) بوده است. (۱۳۱)
- اسلام، آخرین وصیت ابراهیم علیه السلام و یعقوب علیه السلام به فرزندان خود (۱۳۲-۱۳۳)
- اشاره به اینکه امت پیشین گذشتند و رفتند و هم اکنون نوبت مسلمانان است که خود را نشان دهند. (۱۳۴)
- دعوت به وحدت و آزادی از تقصیرات فرقه ای و تسلیم شدن در برابر حق(۱۳۵-۱۴۰)
- تاکید مجدد به اینکه مسلمانان الان باید به فکر امت خود باشند که چه نتیجه ای کسب می کنند: تک امة قد حلت(۱۴۱)

- حکم تغییر قیله و حواشی آن (۱۴۲-۱۵۲)
- گفتاری در برابر پایداری در برابر مصیبت ها(۱۵۲-۱۵۷)
- حکم گردش به دور صفا و مروه(۱۵۸)
- تهدید تحریف کنندگان احکام الهی (۱۵۹-۱۶۲)
- بحثی درمورد توحید در عبودیت و عاقبت مشرکین(۱۶۳-۱۶۷)
- دعوت به عدم پیروی از خطوات شیطان به عنوان مقدمه ای بر تحریم بی اساس گوشت بعضی حیوانات(۱۶۸-۱۷۱)
- دعوت به مصادیق نیکی واقعی به جای بحث درمورد قبله»»»» چنین کسانی متقین واقعی هستند(۱۷۷)
- حکم قصاص(۱۷۸-۱۷۹)
- حکم وصیت(۱۸۰-۱۸۲)
- احکام روزه(۱۸۳-۱۸۷)
- دوری از مال حرام(۱۸۸)
- حکم هلال های ماه و اشاره مجدد به مصادیق واقعی نیکی(۱۸۹)
- حکم جهاد(۱۹۰-۱۹۴)
- حکم انفاق در راه حق در مقابل حق(۱۹۵)
- احکام حج+ دسته بندی مردم بر اساس دنیا طلبی یا آخرت طلبی(۱۹۶-۲۰۳)

- حکم ماذا یبقون(۲۱۵)
- حکم قتال و قتال در ماه حرام و دعوت به پایداری در دین
- با وجود اکراره به قتال(۲۱۶-۲۱۸)
- شراب و قمار (۲۱۹)
- مقدار انفاق (۲۱۹)
- سرپرستی ایام (۲۲۰)
- ازدواج با مشرک (۲۲۱)
- بانوان در دوران فاعدگی (۲۲۲-۲۲۳)
- سوگند (۲۲۴-۲۲۵)
- ایلام(جدایی جسمی زوجین) (۲۲۶-۲۲۷)
- عده طلاق (۲۲۸)
- طلاق (۲۲۹)
- محلل (۲۳۰)
- آشتی (۲۳۱)
- ازدواج مجدد (۲۳۲)
- حقوق کودک شیرخوار (۲۳۳)
- عده وفات و خواستگاری (۲۳۴-۲۳۵)
- مهریه (۲۳۶)
- نماز (۲۳۸-۲۳۹)
- وصیت برای همسر (۲۴۰-۲۴۲)

- توضیح مفصل برای تقوا در جنگ
- ۱. فرار از جنگ (۲۴۳-۲۴۵)
- ۲. سرپیچی از جنگ (۲۴۶)
- ۳. استیکار نسبت به طاغوت (۲۴۷)
- ۴. صندوق عهد (۲۴۸)
- ۵. آزمایش الهی (۲۴۹)
- ۶. شکست دشمن به اذن خدا (۲۴۹-۲۵۱)
- ۷. جالوت (۲۵۱)
- ۸. حضرت داود (ع) (۲۵۱)
- ۹. تأویل جنگ میان پیروان مذاهب (۲۵۲)

- بحث اعتقادی به عنوان مبناسازی تقوا
- ۱. تأویلی از فرمانروایی خدا (۲۵۵)
- ۲. تحمیل و اجباری در دین نیست (۲۵۶)
- ۳. تأویل ولایت خدا بر مؤمنان و ولایت طاغوت بر کافران (۲۵۷)
- ۴. غرور و کفر طاغوت در برابر الطاف خدا (۲۵۸)
- ۵. بڑ و تقوا و عقیده به معاد (الف) داستان حضرت عزیر(۲۵۹)
- (ب) داستان چهار مرغ (۲۶۰)

- بڑ و تقوا در انفاق
- ۱. نمره پریار انفاق (۲۶۱)
- ۲. تأویل انفاق توأم با آزار و همت و ریا(۲۶۲-۲۶۴)
- ۳. تأویل انفاق در راه خدا (۲۶۵)
- ۴. تأویل ریا در انفاق (۲۶۶)
- ۵. تقوا در انتخاب مال برای انفاق (۲۶۷)
- ۶. تقوا در برابر وسوسههای شیطان (۲۶۸)
- ۷. حکمت الهی (۲۶۹)
- ۸. آگاهی خداوند از انفاق و نذر (۲۷۰)
- ۹. انفاق آشکار و پنهان (۲۷۱)
- ۱۰. انفاق به غیر مسلمانان (۲۷۲)
- ۱۱. مشخصات فقیران واقعی (۲۷۳)
- ۱۲. اتفاقاتی شبانه و روزانه (۲۷۴)

- تقوا و پرهیز از ریا
- ۱. تأویل و فرجام ریاخواری (۲۷۵)
- ۲. کاهش در ریا و افزایش در صدقات (۲۷۶-۲۷۷)
- ۳. تقوا از ادامه ریاخواری (۲۷۸-۲۸۱)

- تقوا در ثبت و تنظیم اسناد مبادلاتی(۲۸۲-۲۸۳)